

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO dla ucznia kl. VI

Uczeń otrzymuje ocenę:

celującą, gdy:

- § osiągnął wszystkie standardy i określone nimi sprawności o charakterze polonistycznym oraz ma wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania
- § systematycznie, rzetelnie i z dużym zaangażowaniem pracował podczas zajęć języka polskiego oraz w domu, przygotowując się do lekcji
- § wykazuje aktywność i pomysłowość twórczą
- § poprawnie wykonywał większość prac dodatkowych zleczanych przez nauczyciela
- § samodzielnie rozwiązywał problemy pojawiające się w edukacji polonistycznej
- § brał udział w konkursach związanych z językiem polskim (różne etapy) i osiągał wysokie wyniki
- § przyczynia się do podniesienia poziomu wiedzy i umiejętności innych uczniów poprzez działanie w grupach wsparcia uczniowskiego
- § przejawia zainteresowanie przedmiotem i przedstawia zagadnienia w ciekawy sposób
- § ma duży zasób leksykalny języka, w swoich wypowiedziach biegle posługuje się terminami językowymi i teoretycznoliterackimi oraz stosuje różnorodne konstrukcje składniowe
- § osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych;

bardzo dobrą, gdy:

- § opanował treści i problemy objęte programem nauczania
- § był systematyczny i samodzielny w pracy na lekcji i w domu
- § cechował się aktywnością na zajęciach
- § rozwiązywał zadania i problemy o znacznym stopniu trudności
- § terminowo wywiązywał się z zobowiązań
- § wykorzystuje znajomość materiału języka polskiego w nauce innych przedmiotów i życiu pozaszkolnym
- § biegle posługuje się różnymi sposobami gromadzenia informacji (korzysta z różnych źródeł)
- § pisze poprawnie pod względem ortograficznym
 - § na ogół nie popełnia błędów interpunkcyjnych
- § czyta poprawnie pod względem technicznym, stosując się do znaków interpunkcyjnych i świadomie modulując głos;

dobłą, gdy:

- § był systematyczny, terminowo wywiązywał się z zadań
- § bywał aktywny
- § formułuje wypowiedzi pisemne i ustne, popełniając niewielką ilość błędów językowych
- § na ogół nie popełnia błędów ortograficznych
- § opanował umiejętności umiarkowanie trudne, złożone, mniej przystępne niż zaliczone do wymagań podstawowych
- § ma dobrą znajomość treści i zagadnień materiału programowego
- § samodzielnie rozwiązywał większość problemów literackich i językowych
- § wykonywał nietypowe zadania praktyczne i teoretyczne;
- § uczestniczył w projektach edukacyjnych (np. tworzył różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizował krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych);

dostateczną, gdy:

- § samodzielnie rozwiązywał problemy językowe i literackie o niewielkim poziomie trudności, łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego
- § opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, określonym przez podstawę programową
- § stosował wiadomości w sytuacjach typowych
- § przyswoił proste, uniwersalne umiejętności, często powtarzające się w procesie nauczania
- § stosuje się do poznanych zasad ortograficznych, ale nie zna wyjątków i pisowni tradycyjnej
- § czyta poprawnie pod względem technicznym
- § rozumie tekst po cichej lekturze
- § bywał nieprzygotowany do zajęć

§ czasami pracuje samodzielnie;

§ rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji;

dopuszczającą, gdy:

§ opanował wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań koniecznych,

§ nawet najprostsze zadania wykonywał przy pomocy nauczyciela lub innego ucznia,

§ opanował umiejętności praktyczne, przydatne życiowo,

§ przyswoił treści niezbędne w dalszej edukacji – bazowe,

§ ma niewielką znajomość treści i problemów materiału programowego,

§ słabo czyta pod względem technicznym, ale rozumie przeczytany tekst,

§ popełnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne,

§ zna kilka terminów literackich i gramatycznych, ale nie umie tej wiedzy wykorzystać,

§ w miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, ale nie zawsze odrabia prace domowe;

Szczegółowe wymagania edukacyjne z języka polskiego dla ucznia klasy VI

	ZAKRES WIADOMOŚCI	ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI
DOPUSZCZAJĄCY	<ol style="list-style-type: none">1. Uczeń zna wszystkie lektury obowiązkowe.2. Zna odmienne i nieodmienne części mowy (prócz partykuły i wykrzyknika).3. Zna zagadnienia teoretycznoliterackie: podmiot lityczny, narrator, świat przedstawiony i rzeczywisty fabuła, akcja, rodzaje i gatunki literackie.4. Zna w podstawowym zakresie rodzaje zdań współrzędnych oraz podmiotów i orzeczeń.5. Zna zasady ortografii i interpunkcji.6. Wie, czym jest rodzina wyrazów, wyraz podstawowy i pochodny.7. Zna pojęcie związku frazeologicznego i neologizmu.8. Zna podział głosek.9. Zna wyznaczniki następujących form wypowiedzi: plan twórczy i odtwórczy, prosta notatka, zaproszenie, ogłoszenie/zawiadomienie, dziennik/ pamiętnik, życzenia/ gratulacje/ pozdrowienia, list prywatny i oficjalny, dialog, instrukcja, opowiadanie, opis postaci, miejsca, przedmiotu, obrazu, sprawozdanie.	<p>Uczeń potrafi:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Wymienić autorów, tytuły, bohaterów lektur oraz w prosty sposób opowiedzieć ich treść i scharakteryzować bohaterów.2. Nazwać i utworzyć wskazaną część mowy.3. Wskazać rodzaj literacki, narratora, elementy świata przedstawionego.4. Rozróżnić w tekście zdania współrzędne, podrzędne i części zdania.5. Poprawnie pisać.6. Tworzyć rodzinę wyrazów, wyrazy pochodne.7. Czytać ze zrozumieniem, w tym rozumieć znaczenie związków frazeologicznych.8. Rozróżniać neologizmy. Wyszukać synonimy i antonimy.9. Wyjaśnić funkcję głoski „i”.10. Tworzyć większość poznanych form wypowiedzi.11. Recytować co najmniej 2 teksty literackie.
DOSTATECZNY	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Czyta lektury uzupełniające.2. Bogaci słownictwo, zwłaszcza związane z kulturą i teorią literatury.3. Rozpoznaje i nazywa wszystkie części mowy.4. Zna rodzaje zdań oraz ich składnię.5. Zna podział słowotwórczy wyrazów.6. Zna różne formy wypowiedzi pisemnych i ustnych.7. Wie, jak posługiwać się tekstem i jak redagować notatkę z lekcji.8. Zna rodzaje i gatunki literackie oraz rodzaje narracji.9. Zna pojęcia kulturowe związane z prasą, książką, teatrem, filmem, malarstwem, muzyką, telewizją, radiem, Internetem	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto potrafi:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Przedstawić zdarzenia i bohaterów lektur.2. Prawidłowo stosować poznane słownictwo.3. Nazywać, tworzyć i określać części mowy.4. Nazywać i tworzyć wszystkie rodzaje zdań, podmiotów i orzeczeń, a także ich określeń.5. Dokonać analizy słowotwórczej wyrazów.6. Właściwie stosować różne formy wypowiedzi.7. Sporządzać notatki, posługiwać się słownikami.8. Czytać płynnie i ze zrozumieniem.9. Wskazać i nazwać rodzaje i gatunki literackie, ich cechy10. Określać elementy dzieła teatralnego, filmowego, malarskiego. <ul style="list-style-type: none">• Na ogół pracuje systematycznie. <p>Starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy.</p>

DOBRY	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wie, jak analizować utwory prozatorskie, poetyckie i ikonograficzne. 2. Zna środki stylistyczne. 3. Wie, jak zbudowany jest wiersz, zna jego odmiany. 	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, a ponadto potrafi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Samodzielnie formułować własne sądy, opinie, spostrzeżenia. 2. Urozmaicać wypowiedź poprawnie użytymi związkami frazeologicznymi. 3. Wskazać przykłady i cechy poszczególnych rodzajów i gatunków literackich. 4. Zanalizować wersyfikacyjnie utwór poetycki. 5. Rozpoznać narratora i postacie mówiące w wierszu. 6. Mówić płynnie, dbać o kompozycję wypowiedzi, poprawnie akcentować wyrazy. <ul style="list-style-type: none"> • Pracuje systematycznie. • Starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy (estetyczne pismo, zapisany temat, data) <p>Aktywnie uczestniczy w lekcji.</p>
BARDZO DOBRY	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna środki poetyckie i ich funkcję w literaturze. 2. Zna zjawiska zachodzące w fonetyce. 	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, a ponadto potrafi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Określać funkcję wszystkich środków poetyckich w danym tekście. 2. Sprawnie wykorzystywać frazeologizmy w wypowiedzi. 3. Odczytywać symboliczne znaczenia. 4. Tworzyć spójne i poprawne wypowiedzi na tematy związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury.
CELUJĄCY	<p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonale opanował zakres wiadomości klasy VI. 2. Wykonuje dodatkowe prace (artykuły, albumy, projekty, wiersze, uzupełnianie treści lekcji, prowadzenie jej fragmentów, prace konkursowe). 	<p>Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą, a ponadto potrafi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gromadzić materiał na określony temat (z różnych źródeł). 2. Zaproponować temat lekcji, przeprowadzić dyskusję. 3. Pisać teksty prozatorskie i poetyckie. 4. Samodzielnie rozwiązywać problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności. 5. Osiągać sukcesy w konkursach polonistycznych.

ZASADY I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

1. Oceny są wyrażane stopniem, liczbą punktów lub opisem. Ocena okresowa i roczna nie są średnią ocen częściowych. Priorytetowo traktuje się oceny z prac pisemnych.

2. Sprawdzone prace klasowe pozostają do wglądu rodziców u nauczyciela przedmiotu podczas jego dyżurów, konsultacji indywidualnych i zebrań. Dopuszcza się możliwość sfotografowania pracy pisemnej ucznia.

3. Uczeń jest zobowiązany:

- posiadać na lekcji zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i książkę (podręcznik lub lekturę),
- starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy i ćwiczenia oraz sumiennie wykonywać zdania domowe,
- terminowo czytać zaplanowane lektury.

4. Uczeń ma prawo:

- zgłosić 2 razy w ciągu półroczu nieprzygotowanie do lekcji, to znaczy: brak podręcznika, zeszytu ćwiczeń, zeszytu, innych materiałów (zasada ta nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów, testów, kartkówek) oraz 3 razy brak zadania,
- do jednokrotnego poprawiania ocen w terminie 2 tygodni od uzyskania słabej oceny.

* Nie poprawia się ocen uzyskanych za ciche czytanie ze zrozumieniem, z próbnych egzaminów, z bieżących kartkówki, w tym ze znajomości treści lektur; dyktand. Uczeń może uzyskać pozytywne (lepsze) oceny przy okazji kolejnego czytania ze zrozumieniem, kartkówki itp.

** Uczniowie mają możliwość poprawy oceny niedostatecznej z dyktanda na dopuszczającą. Warunkiem jest bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela oraz znajomość reguł ortograficznych.

5. Uczeń nieobecny podczas np. sprawdzianu pisze pracę w terminie ustalonym przez nauczyciela. Przystąpienie do pracy klasowej jest obowiązkiem ucznia.

6. W czasie pracy z uczniami, którzy mają orzeczenie/opinie Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej o dostosowaniu wymagań edukacyjnych uwzględnia się zalecenia poradni.

7. Wszelkie plagiaty karane są oceną niedostateczną bez możliwości poprawy.

Umiejętności oceniane na lekcjach języka polskiego

Na lekcjach języka polskiego ocenie podlega:	Kryteria oceny:
- mówienie, w tym opowiadania ustne – twórcze i odtwórcze	<ul style="list-style-type: none"> - Wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadanym tematem - Rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia. - Spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi . - Płynność opowiadania [właściwe tempo mówienia]. - Wyraźne mówienie [uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany]. - Przestrzeganie poprawności językowej. - Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.]
- czytanie głośne z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa	<ul style="list-style-type: none"> - Płynność czytania (opanowanie tekstu) [liczne błędy, częste poprawianie przez nauczyciela, wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną] - Właściwe tempo czytania [dostosowane do sytuacji ukazanej w tekście, przestrzeganie znaków interpunkcyjnych] - Wyraźne czytanie [uczeń jest słyszany i rozumiany] - Wyraziste czytanie - [uczeń dostosowuje sposób czytania do sytuacji ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.]
-czytanie ciche ze zrozumieniem	- według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
- samodzielne pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie)	<p>- kryteria oceny pisemnych prac klasowych i domowych (ćwiczenia redakcyjne)</p> <p style="text-align: center;"><u>OGÓLNE KRYTERIA OCENY PRAC STYLISTYCZNYCH - dłuższa wypowiedź pisemna :</u></p> <p>I Treść (realizacja tematu, kompozycja – trójdzielność, poprawność formy wypowiedzi, odpowiedni układ graficzny i estetyka pracy)</p> <p>II Poprawność językowa</p> <p>III Poprawność ortograficzna</p> <p>IV Poprawność interpunkcyjna</p> <p>V Dobór odpowiednich środków językowych (styl dostosowany do sytuacji komunikacyjnej)</p> <p>* [Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium II, III, IV, V przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium I – 1 punkt.]</p> <p><u>Rodzaje błędów:</u></p> <p>ortograficzne (ort.), interpunkcyjne (int.), językowe: stylistyczne, składniowe, gramatyczne, leksykalne (jęz.), rzeczowe (rzech.) logiczne (log.)</p>
- posługiwanie się poznanymi	8-10 błędów → dopuszczający (plus),

zasadami ortograficznymi [dyktanda]	5-7 bł. → dostateczny (plus), 3-4 bł. → dobry (plus), 1-2 bł. → bardzo dobry, 100 % ortogramów, całkowita poprawność interpunkcyjna → celujący. * Za pomyłkę uważa się: przestawienie liter, gubienie liter, opuszczenie znaków diakrytycznych (ale tylko w tych przypadkach, gdzie nie zachodzi różnicowanie głosek, np. „idą = ida”). <i>** Uczniowie mają możliwość poprawy dyktanda na ocenę dopuszczającą (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela oraz znajomość zasad).</i> <i>*** Długość i trudność dyktanda może wpłynąć na zmianę kryteriów oceniania przez nauczyciela.</i>
- znajomość treści lektur obowiązkowych	- według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
- znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku	- według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
- recytacja	- znajomość tekstu, wyraźne i wyraziste mówienie, właściwe tempo recytacji
- praca w grupie	- ogólne zaangażowanie w pracę grupy, - bezpośredni wkład w realizację powierzonego zadania, - stopień wywiązania się z pełnionej funkcji, - umiejętności współpracy z innymi, - rozumienie własnej sytuacji w grupie
- projekt edukacyjny	jw. oraz wg ustalonych przez nauczyciela kryteriów
- inne (rysunkowe konkretyzacje utworów literackich, wykonanie określonych projektów, realizacja zadań w grupie, znajomość lektury nadobowiązkowej)	wg ustalonych przez nauczyciela kryteriów

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów i skala ocen

Stosuje się następujące sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów: prace klasowe (dłuższe i krótsze formy wypowiedzi), testy gramatyczne i literackie, prace domowe, dyktanda, czytanie, kartkówki, recytacja, wypowiedzi ustne, referaty, praca w grupach (w tym projekt edukacyjny), aktywność i praca na lekcji, zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń, prace dodatkowe.

OCENY uzyskane przez uczniów w ciągu roku szkolnego wyrażone są tradycyjną oceną szkolną:

- 1 – niedostateczny
- 2 – dopuszczający
- 3 – dostateczny
- 4 – dobry
- 5 – bardzo dobry
- 6 – celujący

Uczniowie otrzymują także „PLUSY” i „MINUSY”.

„Minus” uczeń może otrzymać za:

- nieznajomość treści i zagadnień omawianych na lekcji lub zadanych do wypracowania w domu,
- słabe, złe wywiązanie się z zadań wykonywanych w grupie,
- braki, niekompletność (tematów, notatek, zadań domowych) zeszytu przedmiotowego,
- brak podręczników, zeszytu,
- nieprzyniesienie potrzebnych materiałów.

„Plus” uczeń może otrzymać za:

- nieskomplikowane, krótkie zadania domowe ,
- przyniesienie dodatkowych materiałów wykorzystanych podczas lekcji,
- dobre wywiązanie się z zadań realizowanych w grupie,
- częste i przydatne wypowiedzi na lekcji .

Pięć „plusów” równa się ocenie bardzo dobrej. „Plusy” nauczyciel odnotowuje w swoim notatniku.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny

klasyfikacyjnej z języka polskiego

1. Uczeń ma prawo do poprawy przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej o jeden stopień wyżej z języka polskiego jeżeli:
 - ocena ta została wystawiona na podstawie mniejszej, w porównaniu z innymi uczniami, liczby ocen bieżących wynikającej, np. z częstych lub długich nieobecności usprawiedliwionych ucznia w szkole;
 - uzyskał co najmniej 50% ocen, o jaką się ubiega;
 - w odczuciu ucznia jego wiedza powinna być wyżej oceniona.
2. Aby poprawić przewidywaną roczną ocenę klasyfikacyjną uczeń występuje z prośbą pisemną do nauczyciela przedmiotu o przeprowadzenie wewnętrznego pisemnego testu sprawdzającego w ciągu dwóch dni od otrzymania informacji o przewidywanej ocenie na koniec roku.
3. Warunkiem otrzymania zgody na poprawę oceny jest obecność na wszystkich sprawdzianach i testach lub napisanie ich w terminie uzgodnionym z nauczycielem (np. podczas poprawy).
4. Nauczyciel przygotowuje zadania do części pisemnej i ustnej sprawdzające wiedzę i umiejętności ucznia z całego roku na ocenę, o którą ubiega się uczeń zgodnie z kryteriami.
5. Uczeń przystępuje do sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
6. Jeśli w wyniku sprawdzianu uczeń otrzyma co najmniej ocenę, o którą ubiegał się, jest to jego ocena roczna klasyfikacyjna.
7. Jeśli uczeń w wyniku sprawdzianu otrzyma ocenę niższą niż przewidywana, nauczyciel traktuje ją jako bieżącą ocenę ze sprawdzianu powtórzeniowego i może mieć ona wpływ na roczną ocenę klasyfikacyjną (nawet obniżyć ocenę przewidywaną).